

Soạn Văn: Cách làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)

I. Đề bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)

(Trang 64 sgk Ngữ Văn 9 Tập 2): Đọc các đề bài sau ...

a. Các đề bài bài trên đã nêu ra những vấn đề nghị luận về tác phẩm truyện:

- Thân phận người phụ nữ trong xã hội cũ qua nhân vật Vũ Nương ở *Chuyện người con gái Nam Xương* của Nguyễn Dữ.

- Diễn biến cốt truyện trong truyện ngắn *Làng* của Kim Lân.

- Thân phận Thuý Kiều trong đoạn trích *Mã Giám Sinh mua Kiều* của Nguyễn Du.

- Đời sống tình cảm gia đình trong chiến tranh qua truyện ngắn *Chiếc lược ngà* của Nguyễn Quang Sáng.

b. – Đề bài Suy nghĩ: Yêu cầu nêu nhận xét về tác phẩm trên góc nhìn nào đó, thiên về chủ quan.

- Đề bài Phân tích: Yêu cầu phân tích rồi đưa ra nhận xét mang tính khách quan.

II. Các bước làm bài nghị luận về tác phẩm truyện (hoặc đoạn trích)

Các em tự đọc SGK trình tự các phần *Tìm hiểu đề và tìm ý, Lập dàn bài, Viết bài, Đọc lại bài viết và sửa chữa* để hiểu cách làm bài.

Luyện tập

(Trang 68 sgk Ngữ Văn 9 Tập 2): Cho đề bài ...

Suy nghĩ của em về truyện ngắn "*Lão Hạc*" của Nam Cao.

1. Mở bài:

Cùng với Ngô Tất Tố, Nguyên Hồng,... Nam Cao là một cái tên không thể thiếu khi nhắc tới những nhà văn hiện thực nhân đạo. Các sáng tác của ông vừa rất mực chân thực, vừa có một ý vị triết lí mang ý nghĩa nhân bản sâu sắc. Truyện ngắn "*Lão Hạc*" là một trong những tác phẩm tiêu biểu như thế! Truyện đã thể hiện một cách chân thực, cảm động số phận người nông dân trong xã hội cũ và phẩm chất cao quý tiềm tàng của họ.

2. Thân bài (Tham khảo 1 đoạn phân thân bài):

Về phần cuối truyện, tác giả đặt nhân vật giữa hai tọa độ nhìn khác nhau: Vợ ông giáo và Binh Tư. Trò chuyện với vợ, ông giáo nghiền ngẫm, triết lí về sự nhìn nhận và đánh giá của người đời. Trò chuyện với Binh Tư, ông giáo từ sự ngờ vực chuyển sang thất vọng về lão Hạc. Ở chỗ này, Nam Cao thật cao tay – ông đưa ra một hiểu lầm thật bất ngờ để rồi cũng bằng cách bất ngờ nhất, ông "lật tẩy" sự việc làm cho người đọc thỏa mãn trong sự hiểu biết trọn vẹn: Lão Hạc vẫn nguyên vẹn, trong sạch cho đến chết.